

การพัฒนาารูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้อาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

Development of Supervision Model to Develop Thai language Teaching, grade 6 In Chiangrai
Primary Educational Area office 1

สายสวลี วิทยากค์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้อาษาไทย และ เพื่อศึกษาผล
การใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้อาษาไทย ดำเนินการวิจัย 2 ระยะ คือ การวิจัยระยะที่ 1 เป็นการวิจัย
และพัฒนาารูปแบบการนิเทศ ปีการศึกษา 2554-2556 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 รวม 37 คน ผู้บริหารโรงเรียน 37 คน นักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 6 จำนวน 862 คน เก็บข้อมูลด้วย
แบบสอบถาม และแบบวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (O-NET) การวิจัยระยะที่
2 ปีการศึกษา 2557-2559 ประชากรเป็นครูผู้สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษาละ 106 คน
ประชากรนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวม 5,648 คน วิเคราะห์ข้อมูลค่าความสอดคล้อง (IOC) ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยระยะที่ 1 พัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้อาษาไทย

1. ได้รูปแบบการนิเทศชื่อว่า SPEED Supervisory Model สร้างโดยทฤษฎีการมีส่วนร่วม วงจรคุณภาพ
PDCA และแนวคิดการนิเทศแนวใหม่ ได้แก่ ชั้น S: Share vision & recourse ชั้น P: Participation ชั้น E:
Evaluation ชั้น E: E-supervision และชั้น D: Development working process ผลการประเมินความถูก
ต้อง ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และครูได้รูปแบบการ
จัดการเรียนรู้อาษาไทยแบบ CAPDoD ได้แก่ C: Check A: Act P: Plan Do: Do และD: Development of
Working Process มีผลการประเมินความถูกต้อง เป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความเหมาะสมอยู่ใน
ระดับดีมากทุกด้าน

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศ SPEED Supervisory Model กับกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ในปีการ
ศึกษา 2555-2556 พบว่า ผู้บริหารมีการบริหารจัดการตามรูปแบบการนิเทศ SPEED Supervisory Model
ในระดับมาก ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้อาษาไทยแบบ CAPDoD ในระดับมาก นักเรียนมีผลการทดสอบ
O-NET สูงขึ้น

คำสำคัญ: การพัฒนาารูปแบบการนิเทศ, การจัดการเรียนรู้อาษาไทย

ผลการวิจัยระยะที่ 2 การใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้อาษาไทย

ครูมีการจัดการเรียนรู้อาษาไทยแบบ CAPDoD ในระดับมากที่สุด และมีความพึงพอใจรูปแบบการนิเทศ
SPEED Supervisory Model ระดับมากที่สุด นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการจัดการ
เรียนรู้อาษาไทยแบบ CAPDoD ระดับมาก และมีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนภาษาไทยปีการศึกษา 2559 สูงกว่าปี
2558 ร้อยละ 4.90 ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ร้อยละ 4 และยิ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศทั้ง 3 ปีการศึกษา

¹ อาจารย์ศึกษานิเทศก์ ขานาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

บทนำ

การนิเทศเป็นงานที่มีความสำคัญงานหนึ่งของการจัดการศึกษา และการบริหารโรงเรียน การนิเทศจึงเป็นกระบวนการของการศึกษาที่ส่งเสริมให้การสนับสนุน และพัฒนามาตรฐานของการศึกษา สำหรับผู้นิเทศเองก็ต้องการความรู้ ต้องการสนับสนุน ความร่วมมือร่วมใจจากบุคลากรทุกฝ่าย รวมทั้ง ผู้บริหารและครูโรงเรียน ประถมศึกษาก็ยังต้องการการนิเทศในระดับมากทั้งด้านการจัดการเรียนรู้ สื่อ การเรียนรู้การประเมินผลตามหลักสูตร (ปานทอง ปัญญาเดช, 2546: 92) ปีงบประมาณ 2553 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้กำหนดกลยุทธ์การยกระดับผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยในระดับชาติ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 4 โดยกำหนดจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านภาษาไทย นักเรียนชั้นประถม ศึกษปีที่ 4 - 6 อ่านเขียนคล่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553: 1)

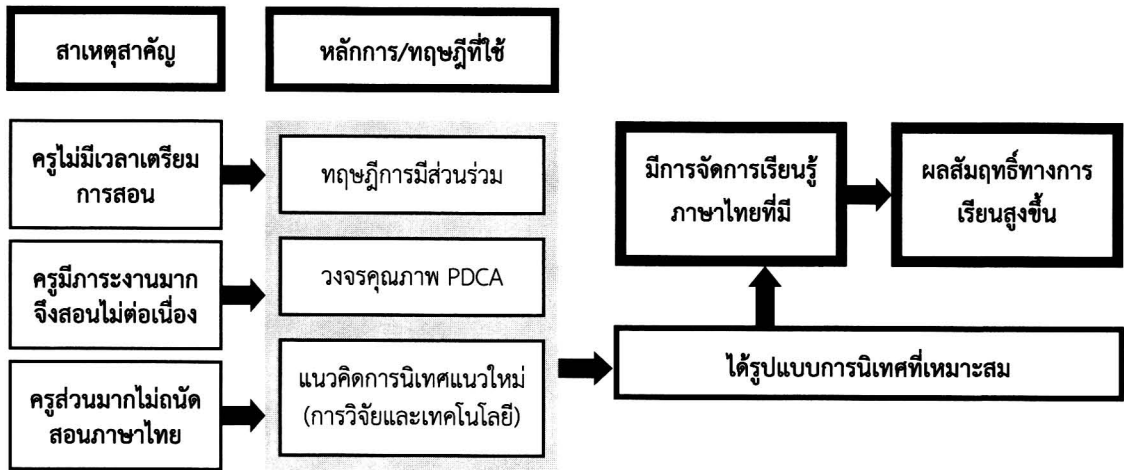
หลังจากที่ สพฐ. ได้ประกาศจุดเน้นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียนขั้นพื้นฐาน (ONET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อทราบปัญหาและสาเหตุสำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายจุดเน้นดังกล่าว ผลการศึกษวิเคราะห์ พบว่า ปีการศึกษา 2553 มีโรงเรียนที่ค่าเฉลี่ย O - NET ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับชาติ จำนวน 60 โรงเรียนโดยส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดแคลนครู คิดเป็นร้อยละ 55.56 แยกเป็นโรงเรียนที่นักเรียนใช้ภาษาถิ่นในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 40 และโรงเรียนที่นักเรียนใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันร้อยละ 60 ผลการศึกษวิเคราะห์ ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปีการศึกษา 2553 พบว่า ต่ำกว่าเป้าหมายที่เขตพื้นที่การศึกษากำหนด และต่ำกว่าปีการศึกษา 2552

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงเลือกทฤษฎีการมีส่วนร่วม วงจรคุณภาพ PDCA และแนวคิดการนิเทศแนวใหม่มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยครั้งนี้ โดยจะเป็นวงจรพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน ซึ่งโดยหลักการปฏิบัติแล้ว จะเชื่อว่าถ้าได้กระบวนการที่เหมาะสมหรือได้มาตรฐาน จะก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน แม้ว่าคนและปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจะเปลี่ยนแปลงไปก็ตาม กระบวนการนิเทศ การจัดการเรียนรู้ที่มีการพัฒนาแบบต่อเนื่องจึงเหมาะสมกับบริบททางวิชาการที่มีความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ อันจะส่งผลให้นักเรียนมีผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย
2. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัยและพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (Developmental Research) กำหนดขอบเขตเนื้อหาการพัฒนา รูปแบบการนิเทศเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ขึ้นได้ ประกอบด้วย การพัฒนารูปแบบการนิเทศ และการศึกษาผลของการใช้รูปแบบการนิเทศ โดยกำหนด ระยะเวลาดำเนินการวิจัย 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา ความต้องการการนิเทศ
- ขั้นตอนที่ 2 การยกร่างรูปแบบการนิเทศ และตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ
- ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการนิเทศกับกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก
- ขั้นตอนที่ 4 ทดลองใช้และประเมินกับกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่และปรับปรุง

ระยะที่ 2 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย

- ขั้นตอนที่ 5 ขยายผลการใช้กับทุกโรงเรียนในสังกัด เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลยืนยันคุณภาพของ รูปแบบการนิเทศ ปีการศึกษา 2557-2559

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการสร้างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นผู้บริหารโรงเรียน 106 คน และครูวิชาการ 106 คน จากทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านการนิเทศ จำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร จำนวน 2 คน

กลุ่มตัวอย่างขนาดเล็กที่ใช้ในการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย

ปีการศึกษา 2554 เป็นผู้บริหาร 6 คน ครูผู้สอน 6 คน และนักเรียนจากโรงเรียนที่นักเรียนใช้ภาษาไทย และโรงเรียนที่นักเรียนใช้ภาษาถิ่นในชีวิตประจำวัน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวม 212 คน

กลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ที่ทดลองใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยในปีการศึกษา 2555-2556 เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้มาแบบเจาะจงเฉพาะโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2554 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับชาติ 37 โรงเรียน ดังต่อไปนี้ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 37 คนและนักเรียนชั้น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 440 คน และปีการศึกษา 2556 จำนวน 422 คน

ประชากรที่ใช้ในการขยายผลการใช้รูปแบบการนิเทศในการวิจัย ระยะที่ 2 ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ปีการศึกษาละ จำนวน 106 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2557 - 2559 รวมทั้งสิ้น 5,648 คน แยกเป็น ปีการศึกษา 2557 จำนวน 1,901 คน ปีการศึกษา 2558 จำนวน 2,007 คน และปีการศึกษา 2559 จำนวน 1,740 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือสำหรับพัฒนาผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาไทย ประกอบด้วย ร่างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย และเอกสารคู่มือการดำเนินงานตามรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย

เครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบตรวจสอบความสอดคล้อง และแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศ แบบสอบถามการบริหารจัดการของผู้บริหาร แบบสอบถามการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน แบบประเมินคุณภาพของรูปแบบการนิเทศ

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย แบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้สอน แบบรวบรวมข้อมูลผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน และแบบรวบรวมข้อมูลรางวัลเกียรติยศ และรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติของผู้บริหารโรงเรียน และของครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สถิติที่ใช้

ใช้สถิติวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ระยะที่ 1 ผลการสร้างและหาคุณภาพรูปแบบการนิเทศ SPEED Supervisory Model สรุปได้ ดังนี้

1. ผลการสำรวจปัญหา สาเหตุและความต้องการการนิเทศ พบว่า ครูผู้สอนภาษาไทยของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 มีจำนวน 237 คน มีวุฒิภาษาไทย 39 คน (16.45%) โดยเป็นครูสอนระดับประถมศึกษา จำนวน 18 คน (7.59%) และสอนระดับมัธยมศึกษา 21 คน (8.86%) เป็นครูที่ไม่มีวุฒิการศึกษาภาษาไทย 198 คน (83.54%) โดยสอนระดับประถมศึกษา 143 คน (60.34%) และ

สอนระดับมัธยมศึกษา 55 คน (23.21%) ผลการตอบแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศของครูผู้สอน พบว่า ทั้งครูที่มีวุฒิและไม่มีวุฒิการศึกษาภาษาไทยต่างมีความต้องการการนิเทศที่คล้ายคลึงกัน

จากความต้องการการนิเทศของครูผู้สอนภาษาไทยดังกล่าวข้างต้น สามารถนำมาวิเคราะห์เชิงระบบเพื่อระบุสาเหตุของปัญหาของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยต่ำได้ ดังนี้

สาเหตุด้านปัจจัย พบว่า

1) สื่อการนิเทศ และเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ยังไม่ครอบคลุมกับสภาพความต้องการจำเป็นส่งผลให้การสอนได้ผลไม่เต็มที่

2) โรงเรียนในสังกัดมีครูผู้สอนภาษาไทย จำนวน 237 คน เป็นครูที่ไม่มีวุฒิการศึกษาด้านภาษาไทย จำนวน 198 คน (83.54%) และเป็นครูที่จบวิชาเอกภาษาไทย 39 คน (16.46%) เป็นเหตุให้นักเรียนได้รับการพัฒนาจากครูไม่เต็มศักยภาพ เพราะครูมีข้อจำกัดในการสอนภาษาไทย ครูผู้สอนห่างไกล กันดารจะโยกย้ายทุกปี ปีละ 2 ครั้งทำให้ไม่มีครูสอนนักเรียน

3) โรงเรียนในสังกัดมีนักเรียนใช้ภาษาถิ่นในชีวิตประจำวัน ซึ่งนักเรียนมีปัญหาในการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย ส่งผลให้ 25 โรงเรียน (67.75%) ได้คะแนนเฉลี่ยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับชาติ

สาเหตุด้านกระบวนการ พบว่า

1) กระบวนการนิเทศการสอนของครูผู้สอนภาษาไทยทั้งกลุ่มที่จบวิชาเอกภาษาไทย และไม่จบเอกวิชาภาษาไทย ต่างมีความต้องการรับการนิเทศ กำกับ ติดตาม ช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง แสดงว่า กระบวนการนิเทศการจัดการเรียนการสอนยังไม่ต่อเนื่อง ทำให้ครูได้รับความช่วยเหลือไม่เป็นไปตามความต้องการจำเป็น

2) ครูยังต้องการให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้การช่วยเหลือกระบวนการการบริหารของผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอด้วยเช่นกัน

สาเหตุด้านผลผลิตพบว่า ครูผู้สอนกลุ่มที่ไม่จบเอกวิชาภาษาไทยมีความต้องการการนิเทศ คือ ด้านการผลิตสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา ด้านเทคนิคการสอนภาษาไทยเด็กชนเผ่าในพื้นที่ภาคเหนือ ด้านเอกสาร ตำรา คู่มือ และหนังสือเสริมความรู้ครูเกี่ยวกับการสอนสาระความรู้ภาษาไทยที่เปลี่ยนแปลง ด้านการสอนภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดด้านการบูรณาการกลุ่มสาระภาษาไทยกับกลุ่มสาระต่างๆ ส่วนครูกลุ่มที่จบวิชาเอกภาษาไทย มีความต้องการการนิเทศที่ค่อนข้างสอดคล้องกัน คือ ด้านการวิจัยในชั้นเรียนสู่การพัฒนาวิทยฐานะด้านการอบรมพัฒนาความเปลี่ยนแปลงสาระความรู้ภาษาไทยใหม่ๆ ด้านเอกสาร ตำรา คู่มือครูที่ทันสมัยกับยุคการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นเป็นสำคัญ ด้านปฏิบัติการศึกษาเรียนรู้นอกสถานที่ และครูต้นแบบ และด้านเทคนิคการใช้สื่อเทคโนโลยี สื่อมัลติมีเดีย แสดงว่า สภาพการนิเทศที่เป็นอยู่ยังไม่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรการสอน และสื่อเทคโนโลยีการนิเทศ ซึ่งความต้องการเหล่านี้ ผู้วิจัยได้จัดทำเป็นเอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการ

2. ผลการพัฒนาแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยจากการศึกษาและสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

รูปแบบการนิเทศ	การจัดการเรียนรู้ภาษาไทย
S : Share vision & Resource แลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันทรัพยากร	C : Check output & input ตรวจสอบนักเรียน และ ปักจัย
P : Participation มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	A : Act พิจารณาปัญหา และวิธีแก้ไข
E : Evaluation ประเมิน	P : Plan วางแผนการพัฒนานักเรียน
E : E - supervision นิเทศโดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์	Do : Do ปฏิบัติการพัฒนานักเรียนด้วยการวิจัย
D : Development of working process พัฒนากระบวนการทำงาน	D : Development of working process พัฒนากระบวนการทำงาน

ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ารูปแบบการนิเทศ SPEED Supervisory Model มีความสอดคล้องของกับทฤษฎี แนวคิดที่ใช้เป็นกรอบในการสร้างในระดับดีมากที่สุดมีความเหมาะสมในระดับดีมาก

ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าจัดการการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ CAPDoD มีความสอดคล้องของกับทฤษฎี แนวคิดที่ใช้เป็นกรอบในการสร้างในระดับดีมากและมีความเหมาะสมในระดับดีมาก

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศ SPEED Supervisory Model และการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ CAPDoD กับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเล็ก ปีการศึกษา 2554 สรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารจัดการตามบทบาทหน้าที่ของตามรูปแบบการนิเทศ SPEED Supervisory Model ในระดับมาก (Mean = 4.19) ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้ตามบทบาทหน้าที่ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ CAPDoD ในระดับมาก (Mean = 4.43)

4. ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศ SPEED Supervisory Model และการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ CAPDoD กับกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ ในปีการศึกษา 2555-2556 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารจัดการตามบทบาทหน้าที่ในรูปแบบการนิเทศ SPEED Supervisory Model ในระดับมาก (Mean = 4.34) ครูผู้สอนภาษาไทย มีการจัดการเรียนรู้ตามบทบาทหน้าที่ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทยแบบ CAPDoD ในระดับมาก (Mean = 4.23)

5. ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองขนาดใหญ่ เห็นว่าเป็นรูปแบบการดำเนินการที่ดีมาก ควรมีทุกๆ ปี โดยเฉพาะการพัฒนาให้นักเรียนร่วมกันภายในกลุ่มโรงเรียน สมควรให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อกระตุ้นนักเรียนและคณะครูในการพัฒนาคุณภาพ และครูผู้สอนเห็นว่า เป็นระบบการจัดการเรียนรู้ที่ดีมาก

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศ SPEED Supervisory Model และการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ CAPDoD ดังนี้

6.1 กลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจากผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2554 สูงขึ้นกว่าปีการศึกษา 2553 โดยค่าเฉลี่ยภาพรวมสูงขึ้น 20.52 โดยกลุ่มนักเรียนที่ใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน ได้คะแนน

เฉลี่ย 55.48 สูงขึ้นร้อยละ 15.90 และกลุ่มนักเรียนที่ใช้ภาษาถิ่นในชีวิตประจำวัน ได้คะแนนเฉลี่ย 37.78 สูงขึ้นร้อยละ 16.89

6.2 โรงเรียนที่ได้ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (O-NET) การศึกษา 2555 และ 2556 จำนวน 36 โรงเรียน โรงเรียนที่ค่าเฉลี่ยลดลงทั้ง 2 ปีการศึกษา จำนวน 10 โรงเรียน และมี 1 โรงเรียนที่ไม่มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2556

7. ผลการประเมินคุณภาพด้านความถูกต้องทางวิชาการ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความเหมาะสม ของรูปแบบการนิเทศ SPEED Supervisory Model ได้คุณภาพระดับดีมากและการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ CAPDoD ได้ระดับคุณภาพดีมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระยะที่ 2 ผลการใช้รูปแบบการนิเทศกับทุกโรงเรียนในสังกัด

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยจากผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2557-2559 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาเชียงราย เขต 1 สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้ง 3 ปีการศึกษา โดยมีผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2557, 2558 และ 2559 ได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 47.41, 51.37 และ 56.27 โดยสูงกว่าปีการศึกษา 2556 (มีค่าเฉลี่ย O-NET = 46.63) คือ +0.78, +3.96 และ +4.90 ตามลำดับ จนบรรลุเป้าหมายความสำเร็จตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ให้สูงขึ้นอย่างน้อย 4% และค่าเฉลี่ยของทั้ง 3 ปี การศึกษาสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศร้อยละ 2.53, 2.04 และ 3.29 (ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ปี 2557-2559 เท่ากับ 44.88, 49.33 และ 52.98)

2. ผลการสำรวจจำนวน ร้อยละของโรงเรียนและครูผู้สอนภาษาไทยที่ได้รับรางวัลเกียรติยศ และรางวัลเชิดชูเกียรติผลการบริหารและผลการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยของผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูผู้สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2557-2559 พบว่า มีโรงเรียนได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติเนื่องจากการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงขึ้น ตามลำดับปีการศึกษา ได้แก่ จำนวน 82, 78 และ 97 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 77.36 73.58 และ 91.51ตามลำดับปีการศึกษา และครูผู้สอนภาษาไทยได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติ จำนวน 86 87 และ 97 คน (คิดเป็นร้อยละ 79.63, 80.56 และ 89.81 คงเหลือโรงเรียนที่ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 20 26 และ 9 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 18.87, 24.53 และ 8.49 ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

1. ได้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ชื่อ SPEED Supervisory Model มีองค์ประกอบของรูปแบบรวม 5 ขั้นตอน

2. ผลการใช้รูปแบบการนิเทศ SPEED Supervisory Model แต่ละขั้นตอนส่งผลให้ครูผู้สอนได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ CAPDoD รวม 5 ขั้นตอนที่สามารถช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น โดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559 มีผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (O-NET) สูงขึ้นร้อยละ 4.90 เป็นไปตามเป้าหมายที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยระยะที่ 1 พบว่า รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยชื่อ SPEED Supervisory Model มี 5 ขั้นตอน อภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

ขั้น S: Share vision & Resource มีจุดหมาย 3 ข้อ วิธีดำเนินงาน 3 ข้อ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายความสำเร็จ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัญหาสาเหตุของปัญหา เห็นประโยชน์และผลกระทบต่อตนเอง จนตระหนักถึงความจำเป็นในการร่วมมือรวมพลังแบ่งปันทรัพยากรที่จะใช้ในการแก้ปัญหาของนักเรียนร่วมกัน โดยเขตพื้นที่การศึกษาเสนอผลการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนจากผลการทดสอบระดับชาติในภาพรวมของเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งสาเหตุเชิงระบบแจ้งเป้าหมายการพัฒนาให้นักเรียน เพื่อขอความร่วมมือจากโรงเรียน แล้วสอบถามความต้องการความช่วยเหลือของโรงเรียน เสาะหานวัตกรรมโดยการจัดประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้นวัตกรรมของครูผู้สอนที่ใช้ได้ผลดี รวบรวมส่งให้ครูนำไปใช้ เพื่อเป็นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูให้มีคุณภาพสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่พบ เป็นการแสดงเจตนาให้การช่วยเหลือและขอความร่วมมือกันทั้งผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546: 13) ที่กล่าวว่า ผู้นิเทศก็ต้องการการสนับสนุน ต้องการความร่วมมือร่วมใจจากบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ขณะเดียวกันผู้รับการนิเทศก็ต้องการการดูแลเอาใจใส่ ขวัญกำลังใจ และการสนับสนุนจากผู้นิเทศและผู้บริหารเช่นกัน

ขั้น P: Participation มีจุดหมาย 3 ข้อ วิธีดำเนินงาน 5 ข้อ สรุปได้ คือ เพื่อให้มีการวางแผนการทำงาน และกำหนดความสำเร็จร่วมกันทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับกลุ่มโรงเรียนและระดับโรงเรียนโดยเขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มอำนาจการบริหารงานและงบประมาณให้แก่โรงเรียน และทำหน้าที่พัฒนาและส่งเสริมศักยภาพครูในระดับเขตพื้นที่การศึกษาในด้านการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับตัวชีวิต การวิจัยในชั้นเรียน สรรหานวัตกรรมการเรียนรู้ให้ครูนำไปใช้ และการผลิตสื่อการสอนอ่าน-เขียน จากนั้น นิเทศส่งเสริมอย่างมีรูปแบบและเป้าหมายที่ชัดเจนตามรูปแบบการนิเทศแบบ SPEED Supervisory Model และให้กลุ่มโรงเรียนจัดประชุมปฏิบัติการสร้าง/รวบรวมเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับตัวชีวิต ครูผู้สอนนำนวัตกรรมไปใช้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ CAPDoD เป็นการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมตั้งแต่การวางแผน และการปฏิบัติการของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพราะมีจุดหมายเดียวกัน คือ พัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพสูงขึ้นกว่าเดิม สอดคล้องกับ Swanburg (1996: 391-394 อ้างถึงใน สาลี งาม, 2545: 31) กล่าวว่า การให้ทุกฝ่ายมีเป้าหมายเดียวกัน จะช่วยขจัดความขัดแย้งในการทำงานที่จะเกิดขึ้น ส่งผลให้การทำงานมีทิศทางเดียวกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน

ขั้น E: Evaluation มีจุดหมาย 2 ข้อ และวิธีดำเนินงาน 3 ข้อ สรุปได้ว่า เพื่อรวบรวมข้อมูลการดำเนินงาน และผลการดำเนินงาน โดยประเมินคุณภาพการดำเนินงานของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายตามลำดับ คือ ครูประเมินคุณภาพนักเรียนตามตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้บริหารประเมินพฤติกรรมการสอนของครูตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ CAPDoD และเขตพื้นที่การศึกษาประเมินการดำเนินงานของโรงเรียนตามรูปแบบการนิเทศแบบ SPEED Supervisory Model ผลการประเมินที่ได้จะครอบคลุมทั้งปัญหาและสาเหตุจะทำให้มองเห็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดียิ่งขึ้น ซึ่ง บุรณศักดิ์ มาตหมาย (2551) กล่าวว่า การปรับปรุงงานจะทำให้เกิดคุณภาพใหม่ในองค์กร ซึ่งเป็นแรงจูงใจให้มองหาแนวทางในการพัฒนางานให้ตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้

ขั้น E: E-Supervisor มีจุดหมาย 3 ข้อและวิธีดำเนินงาน 4 ข้อ สรุปได้ คือ เพื่อใช้เทคโนโลยีในการสร้างเครือข่ายการนิเทศที่ประหยัดเวลาและทรัพยากร มีความรวดเร็วทันการณ์ในการรายงานผล การเผยแพร่สื่อนวัตกรรมที่ได้จากการพัฒนานักเรียน และการสื่อสารระหว่างเขตพื้นที่การศึกษากับโรงเรียนและครู ซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นตัวกลางที่เพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครูผู้สอนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันเพื่อสร้างประโยชน์แก่การจัดการศึกษาในวงกว้างต่อไป สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2553: 169-180) ที่เห็นว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้กลายเป็นเครื่องมือที่องค์กรนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดการความรู้ที่หลากหลายสาขา โดยนำความรู้ที่ได้จากการทำงานของตนเองไปเก็บไว้ในชุมชนความรู้ในระบบเทคโนโลยีซึ่งจะเกิดประโยชน์ในวงราชการและส่งเสริมการพัฒนาของศึกษานิเทศก์ต่อไป

ขั้น D: Development of working process มีจุดหมาย 3 ข้อและวิธีดำเนินงาน 3 ข้อ

สรุปได้ว่า เพื่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้พัฒนากระบวนการทำงานระหว่างการดำเนินงานของตนเองหรือเมื่อดำเนินงานเสร็จแล้ว โดยการตรวจสอบว่าเกิดปัญหาอะไรขึ้นบ้าง ปัญหานั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร และจะเลือกวิธีการใดมาแก้ไขปรับปรุงการทำงานต่อไป ซึ่งขั้นนี้ ต่างฝ่ายต่างใช้สามัญสำนึกของตนเองโดยไม่ต้องอาศัยผู้อื่นเป็นการปรับปรุงกระบวนการทำงานทุกงานของตนเองอย่างอิสระให้เข้าสู่มาตรฐานขึ้นเรื่อยๆ จนได้กระบวนการที่เป็นเลิศที่จะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาได้ตลอดไปส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

2. ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ CAPDoD โดยเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานตามบทบาทที่กำหนดในรูปแบบการนิเทศ SPEED Supervisory Model มีการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้น อภิปรายได้ ดังนี้

ขั้น C: Check เป็นขั้นที่ครูตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน หรือ output ของระบบการสอน และตรวจสอบตนเองด้านการสอนและสื่อวัตกรรมการใช้ในการสอน หรือ input เพื่อให้ทราบสภาพปัญหา และสาเหตุของปัญหา ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามขั้นตอนที่ 1 ของรูปแบบการนิเทศที่เชิญครูผู้สอนภาษาไทยประชุมปฏิบัติการพร้อมกัน

ขั้น A: Act เป็นการนำผลจากขั้น C ในส่วนการวิเคราะห์ตนเองด้านการสอนและสื่อ

นวัตกรรมแล้วแยกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ช่วยให้นักเรียนมีคุณภาพเพื่อหาแนวทางการพัฒนาให้ได้

มาตรฐานหรือมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กับส่วนที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนานักเรียนได้น้อยเพื่อใช้พิจารณาว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อไป เป็นการดำเนินงานตามขั้นตอนที่ 1 ของรูปแบบการนิเทศที่เชิญครูผู้สอนภาษาไทยประชุมปฏิบัติการพร้อมกันในวันเดียวกับขั้น Check

ขั้น P: Plan เป็นการวางแผนการจัดการเรียนรู้ของครู โดยเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวชี้วัดร่วมกัน กำหนดชิ้นงานเพื่อประเมินการบรรลุตัวชี้วัด กำหนดการประเมินผลและการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการเรียนของนักเรียน เป็นการดำเนินงานตามขั้นตอนที่ 1 ของรูปแบบการนิเทศที่เชิญครูผู้สอนภาษาไทยประชุมปฏิบัติการพร้อมกันในวันเดียวกับขั้น Check และ ขั้น Act

ทั้ง 3 ขั้นนี้ ครูมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ในการนิเทศแบบ SPEED Supervisory Model เขตพื้นที่การศึกษาจัดการประชุมปฏิบัติการคณะครูให้วิเคราะห์คุณภาพนักเรียนในโรงเรียน และ

วิเคราะห์เหตุปัจจัย วิเคราะห์ตัวชี้วัดเพื่อกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องและบรรลุตามตัวชี้วัด ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้นวัตกรรมการสอนที่ได้ผลดี และจัดทำโครงการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนโดยใช้นวัตกรรมร่วมกัน

ขั้น Do: Do เป็นขั้นที่ครูการดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดไว้ในขั้น P ยินดีรับการนิเทศจากผู้บริหาร/ศึกษานิเทศก์ และการรายงานผลการทดสอบอ่าน-เขียนของนักเรียนทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ขั้นนี้ครูมีค่าเฉลี่ยของคะแนนการดำเนินงานเรื่องการรายงานผลการทดสอบอ่าน-เขียนผ่าน E-mail น้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ สอดคล้องกับผลการวิจัยนี้ที่พบในขั้นการสำรวจว่า ครูผู้สอน ครูที่เคยรับฟังการชี้แจงการรายงานข้อมูลดังกล่าว มีการโยกย้าย และครูคนใหม่รับหน้าที่แทนจึงไม่เข้าใจการกรอกข้อมูลในแบบรายงานอ่าน-เขียนของนักเรียน แม้จะมีเกณฑ์การตัดสิน/คำอธิบายการกรอกข้อมูลท้ายแบบรายงานแล้วก็ตาม แต่สามารถแก้ปัญหานี้ได้โดยการปรับปรุงโปรแกรมรายงานผลให้ใช้งานสะดวกยิ่งขึ้น พร้อมจัดทำคู่มือที่ปฏิบัติได้ตามขั้นตอนด้วยตนเองได้

ขั้น D: Development of Working Process เป็นการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ในระหว่างการปฏิบัติการสอนขั้น Do โดยการตรวจสอบว่าเกิดปัญหาอะไรบ้าง เกิดขึ้นได้อย่างไร และพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ระหว่างการปฏิบัติงานขั้น Do ให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าระหว่างปฏิบัติงาน สุดท้ายคือ การพัฒนารูปแบบการเผยแพร่ผลงานในเว็บไซต์

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศ SPEED Supervisory Model ปีการศึกษา

2555-2556 ผลที่ได้จากการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศกับกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ พบว่า ผู้วิจัยสามารถดำเนินการตามกระบวนการในคู่มือการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยมีการจัดประชุมสัมมนาเพื่ออธิบายบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารตามกระบวนการนิเทศแบบ SPEED Supervisory Model อธิบายบทบาทหน้าที่ของครูผู้สอนตามการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ CAPDoD และสอบถามการบริหารจัดการตามบทบาทหน้าที่ด้วยแบบสอบถาม เป็นการประเมินการปฏิบัติงานด้วยความเข้าใจ และสอบถามเพิ่มเติมหากไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ใดในกระบวนการก่อนดำเนินการ จึงส่งผลให้ผู้บริหารและครูมีการดำเนินงานตามภาระหน้าที่ของตนเองในระดับมากที่สุด รวมทั้งการดำเนินการในงานปกติของผู้บริหารและครู ร่ารื่น และได้ความร่วมมือในการดำเนินงานอย่างดี เพราะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของงานนั้น สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของสาธิต งามสม (2545: 31) ที่พบว่าครูมีความพึงพอใจการมีส่วนร่วมในงานด้านวิชาการในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นผลจากการได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง โดยเขตพื้นที่การศึกษาใช้อำนาจจากความรู้เชี่ยวชาญเป็นการใช้อำนาจอย่างถูกวิธี ซึ่งมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาวิชาชีพครู ต่อการเป็นผู้นำครู และการสนับสนุนผู้บริหารและครูใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ (ทิพวรรณ จันทรสติธย์. 2546: 17) จึงทำให้ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเป็นไปในทางเดียวกันว่าเป็นการดำเนินงานที่ดีควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพราะสามารถพัฒนาครู และนักเรียนได้

ข้อเสนอแนะ

1. ครูผู้สอนภาษาไทยสามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CAPDoD ที่เกิดจากรูปแบบการนิเทศ SPEED Supervisory Model ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ เพราะเป็นกระบวนการทำงานตามปกติ ที่มีลักษณะผสมผสานระหว่างการวิจัยและการปรับปรุงกระบวนการทำงานแบบ PDCA
2. ผู้บริหารโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ สามารถใช้รูปแบบการนิเทศ SPEED Supervisory Model ในการ

นิเทศกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ได้ เพราะเป็นรูปแบบการนิเทศที่เน้นกระบวนการทำงานในงานปกติ และใช้เครื่องมือรวบรวมข้อมูลที่ง่ายต่อการบันทึกผล และเป็นรูปแบบการนิเทศที่สามารถเชื่อมโยงผลการปฏิบัติงานทุกระดับสู่เป้าหมายการพัฒนาวิชาชีพให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับได้

เอกสารอ้างอิง

- ทิพวรรณ จันทรสติย์. (2546). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. วารสารวิชาการสถาบันราชภัฏธนบุรี. 3(1), 13-19.
- บุรณศักดิ์ มาตรฐาน. (2551). การปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องตามแบบ PDCA. Productivity World. (ออนไลน์). แหล่งที่มา www.phayaotc.ac.th/files.
- ปานทอง ปัญญาเดช. (2546). ความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูประถมศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). การนิเทศการสอน. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์จำกัด.
- สาธิต งามสม. (2545). ความพึงพอใจของครูต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วม. สารนิพนธ์. ศศ.ม สาขาวิชาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ROADMAP จุดเน้นสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อขับเคลื่อนหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย: กรุงเทพมหานคร, 2553.